

FYLKESMANNEN I HEDMARK

Miljøvern avdelingen

Saksbehandler, innvalgstelefon
Steinar Østlie, 62 55 11 77

Vår dato
24.07.2007
Arkivnr.
461.3

Vår referanse
07/98-10, kfr 05/2109
Deres referanse

Synnøve Finden ASA
avd. Alvdal
2560 Alvdal

Oversendelse av tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven

Fylkesmannen i Hedmark har ferdigbehandlet søknaden fra Synnøve Finden ASA av 27.10.05 og har besluttet å gi tillatelse til virksomheten etter forurensningsloven på visse vilkår. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Vi viser til Deres søknad av 27.10.2005 (BAT-redegjørelse) om endret tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven, med supplerende e-post av 15.01.2007.

Fylkesmannen i Hedmark gir med dette tillatelse på visse vilkår. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt dette brev. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11 jf § 16 og endret i medhold av § 18. Fylkesmannen har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkårene lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Ved fastsettingen av vilkårene har Fylkesmannen videre lagt til grunn hva som kan oppnås med beste tilgjengelige teknikker.

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er regulert gjennom spesifikke vilkår i tillatelsens pkt. 3. Utslipp som ikke er regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen i den grad opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1. For virksomheter hvor slike stoffer benyttes som innsatsstoffer eller dannes under produksjonen, er utslipp av stoffene bare omfattet av tillatelsen dersom dette fremgår uttrykkelig av vilkårene i tillatelsens pkt. 3. eller utslippene er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

Det understrekes at all forurensning fra bedriften isolert sett er uønsket. Selv om utslipp holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf forurensningsloven § 56.

I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. Enkelte av forskriftene er nevnt i tillatelsen. For informasjon om øvrige regler som kan være aktuelle for bedriften viser vi til SFTs hjemmesider på internett, www.sft.no. Nettstedet www.regelhjelp.no er dessuten under utvikling, dette gir bransjevise oversikter over viktigste regelkrav.

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Saksfremstilling og begrunnelse

Bedriftens produksjon og utslipp har økt som følge av større etterspørsel etter gulost og brunost. Siste år er tillatelsens utslippskrav overskredet. Bedriftens påslipp til kommunalt avløpsanlegg medfører dessuten driftsproblemer ved renseanlegget ved at maksimalbelastningen er forholdsvis høy. De største problemene oppstår som følge av støtvise utpumperinger fra utjammingsbassenget.

Fylkesmannen gjennomførte inspeksjon ved Synnøve Finden 01.06.2005, hvor disse forholdene ble påpekt.

Bedriften har utredet situasjonen og konkluderer med at utjammingsbassengets volum på 250 m³ er tilstrekkelig. Bassenget har imidlertid en uheldig funksjon, ved at utpumping ved høyt nivå er svært kraftig, noe som forårsaker støtbelastning og driftsforstyrrelse ved kommunalt renseanlegg. Styringen av nivå og pumping ut fra utjammingsbassenget må justeres og reguleres bedre, slik at belastningen på kommunalt renseanlegg blir jevnere (kfr. pkt. 3.3.1).

Bedriften vil vurdere ytterligere tiltak videre i samarbeid med Alvdal kommune. Aktuelle tiltak kan være å utvide kapasiteten ved forrenseanleggets biotrinns med 2 bassenger på til sammen 400 m³, slik at samlet bassengvolum øker til 700 m³ – eller etablering av lokal slamutskilling.

Grensemelkoppsamlingen er ikke optimal. Gjennomgangen av meieriets utslipp må omfatte en slik optimalisering (kfr. pkt. 3.2.1).

Alvdal kommune opplever at det fortsatt slippes ut en del fett fra meieriet. Fettavsetninger merkes i første rekke på ledningsnettet. Utslippene av fett må følges gjennom utvidelsen av biotrinnet, for å vurdere om dette tiltaket bidrar til å holde innholdet av fett i avløpet på et akseptabelt nivå.

Det har forekommet lukt fra forrenseanlegget til meieriets omgivelser. Det er viktig at det gjennomføres tiltak for å fjerne denne ulempen (kfr. pkt. 4.1).

Bedriftens årlige mottak av melk på 80 000 tonn per år overstiger IPPC-direktivets virkeområde på 200 tonn per døgn (årgjennomsnitt). Direktivet krever at det fastsettes helhetlige utslippstillatelser (integreerte tillatelser fastsatt av én myndighetsetat).

Direktivet setter krav til energiutnyttelse. I tillatelsens punkt 8 er det satt krav til utarbeidelse av energistyringssystem og utnyttelse av overskuddsenergi. Spesifikt energiforbruk skal registreres og rapporteres årlig.

Et hovedprinsipp i IPPC-direktivet er at den ansvarlige for en virksomhet plikter å benytte "beste tilgjengelige teknikker" (BAT – best available techniques), og at de utslippsgrenser som fastsettes i en tillatelse, skal baseres på BAT. Dette begrepet er definert i direktivets artikkel 2 (11). I vedlegg IV er det listet opp hvilke forhold som skal tas i betraktning når man fastsetter hva som er BAT, både i alminnelighet og i det spesielle tilfelle. Disse dokumentene er oversendt bedriften tidligere (kfr. denne tillatelsens pkt. 2.6).

Høringsuttalelse fra Alvdal kommune

Forslaget til tillatelse har vært forelagt Alvdal kommune til uttalelse. Kommunen har følgende merknader:

1. Kommunen uttrykker sterkt ønske om at utslippsreducerende tiltak som det er stilt krav om i tillatelsen, må gjennomføres før det gis tillatelse til økte produksjonsrammer.
2. For driften og funksjonen av det kommunale renseanlegget er det normale døgnutslippet av stor betydning. Kommunen savner derfor tallfesting av gjennomsnittlig døgnutslipp.
3. Midlingstid for døgnutslipp er endret fra 1 døgn til 1 uke. Kommunen mener dette er en lemping i forhold til eksisterende krav, og kan medføre tidvis redusert rensegrad ved renseanlegget.
4. Kommunen savner krav om hvordan bedriften skal rapportere / håndtere avvik fra utslippstillatelsen og hvordan tilsynsmyndigheten vil følge opp slike avvik.

Fylkesmannens vurdering av kommunens merknader (nummerering henviser til punktnr. ovenfor):

1. Det er en forutsetning for tillatelsen at avløp fra bedriften kan behandles tilfredsstillende og at både bedriftens og kommunens utslippskrav overholdes. Bedriften kan ikke øke produksjonen mer enn at disse vilkårene til enhver tid er oppfylt.
2. Kravet til det gjennomsnittlige døgnutslippet tilsvarer årsutslippkravet i forholdsmessig utslippsmengde. Fylkesmannen har for egen del derfor ikke sett behov for å sette krav til begge disse. Når kommunen anser det gjennomsnittlige døgnutslippet for å være et viktig kontrollkrav, vil disse kravene fra den gamle (gjeldende) tillatelsen likevel bli tatt inn i den nye tillatelsen.
3. Midlingstid, dvs. den perioden som prøveuttaket/målingen foretas eller beregnes over, er endret fra 1 døgn til 1 uke sammenlignet med gjeldende tillatelse. Dette har sammenheng med at analyseprøvene til utslippskontrollen nå baseres på ukeblandprøver. Dersom midlingstid skulle være ett døgn, må prøvene tas ut som døgnblandprøver. Døgnblandprøver vil i større grad kunne fange opp kortvarige utslippstopper, men det begrensede antallet prøveuttak og analyser gjennom året medvirker til at den faktiske muligheten til å fange opp slike sporadiske topper likevel blir liten. Ukeblandprøver gir et riktigere bilde av det reelle utslippet med de variasjoner som forekommer. Kommunen har dessuten understreket at den viktigste utslippskontrollen er knyttet til det gjennomsnittlige døgnutslippet.
4. I forslaget til tillatelse, pkt. 2.4, er det satt krav til at "bedriften så snart som mulig skal informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt. 10.4." I tillegg skal avvik av utslippskrav rapporteres og redegjøres for i forbindelse med årsrapportering. Vi anser at dette er tilstrekkelige krav. Det kan imidlertid være hensiktsmessig å supplere bestemmelsen i pkt. 2.4 med at kommunen skal varsles samtidig som Fylkesmannen varsles.

Frister

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Henvisning til vilkår
Grensemelkoppsamling, optimalisering	Utført	3.2.2
Utbygging av forrenseanlegget (bedre utjamning)	01.06.2007	3.3.2
Reduksjon av luktulemper til omgivelsene	Utført	4.1
Energistyringssystem	01.09.2007	8.1
Avklaring av ytterligere rensetiltak	01.01.2008	3.3.2
Gjennomføring av valgt rensetiltak	01.01.2009	3.3.2

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Statens forurensningstilsyn (SFT) av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Statens forurensningstilsyn kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til Fylkesmannen. Øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil Fylkesmannen også kunne gi på forespørsel.

Med hilsen

Hans Chr. Gjerlaug e.f.
fung. miljøverndirektør

Steinar Østlie
overingeniør

Vedlegg: Utslippstillatelse med vilkår
Kopi til: Alvdal kommune, 2650 Alvdal

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven

Tillatelse nr. 2006002 - Sak nr. 07/98, kfr. 05/2109

for

Synnøve Finden ASA, avd. Alvdal

Utslipp fra meieri

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jfr. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 27.10.2005 (BAT-redegjørelse) samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden. Vilkårene framgår på side 5 til og med side 15.

Denne tillatelsen erstatter følgende tillatelser: 30.06.1998 med endring av 25.09.1998. Tillatelsen gjelder fra dags dato.

Bedriften må på forhånd avklare skriftlig med Fylkesmannen endringer den ønsker å foreta i forhold til opplysninger gitt i søknaden eller under saksbehandlingen som kan ha miljømessig betydning.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende Fylkesmannen en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Fylkesmannen kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedriftseier	Synnøve Finden ASA, avd. Alvdal		
Beliggenhet/gateadresse	Alvdal		
Postadresse	2560	Kommune	Alvdal
Org. nummer (bedrift)	875 778 722	Virksomhetens kategori ¹	Dairy industry
NACE-nr	15.51	NOSE-nummer	105.03.22
Bransje (nace)	Produksjon av meierivarer		

Fylkesmannens referanser

Arkivkode	Anleggsnummer	Risikoklasse (kontrollklasse)
461.3	A62455	2

Tillatelse gitt: 24.07.2007	Endringsnummer: -	Sist endret: -
Hans Chr. Gjerlaug e.f. fung. miljøverndirektør		Steinar Østlie overingeniør

¹ Jf Forurensningsforskriftens kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

1. Produksjonsforhold/utslippsforhold

Tillatelsen gjelder forurensning fra produksjon av meierivarer. Tillatelsen er basert på følgende produksjon:

Produksjonsrammer

Produkt/produksjonsfraksjon	Tonn/år	Tonn/døgn
Innveid melkemengde	100 000	
Gulost	10 000	
Brunost	3 600	
Fløteoverskudd	3 500	
Myse og grensemelk	25 000	

Ved vesentlige endringer skal bedriften søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

Tillatelsen gjelder også anlegg for energiproduksjon med 8 MW innfyrt effekt.

2. Generelle vilkår

2.1. Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2. Overholdelse av grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt 3. uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået i forhold til det som er lagt til grunn i søknaden medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4. Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Alvdal kommune skal varsles samtidig med Fylkesmannen. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt 10.4.

2.5. Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette². Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

2.6. BAT-tiltak (Best Available Techniques)

Bedriften plikter å benytte seg av beste tilgjengelige teknikker (BAT – Best Available Techniques)³ som gjelder denne type virksomhet. Dette gjelder for samtlige interne produksjonsprosesser samt rensing av avløp.

Bedriften plikter å holde seg oppdatert innenfor bransjens BAT. Som en del av bedriftens internkontroll skal det derfor skje en løpende vurdering og, om formålstjenlig, implementering av de beste tilgjengelige teknikker, jf. IPPC-direktivets artikkel 2-11.

Tillatelsen kan endres dersom vesentlige endringer i BAT gir mulighet for en betydelig begrensning av utslippene uten at dette medfører uforholdsmessige store kostnader, jf. IPPC-direktivets artikkel 13.

² Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

³ EU utarbeider bl.a. bransjevise dokument for å angi hva som anses som BAT i de enkelte bransjer, såkalte BAT referanse dokument (BREF-dokument). Her vises bl.a. hvilke utslippsnivåer som er oppnåelige ved bruk av ulike teknikker og hvilke teknikker som anses forenlige med direktivets krav om BAT. Dokumentene finnes på IPPC-byråets nettsted <http://eippcb.jrc.es> (BREF-dokumentene er på ca 7 MB), <http://eippcb.jrc.es/pages/Bactivities.htm>

3. Utslipp til vann

3.1. Utslippsbegrensninger

Følgende utslippsbegrensninger gjelder:

Utslippskomponent	Utslippsgrenser				Gjelder fra
	Konsentrasjonsgrense (mg/l)	Gjennomsnittlig døgnutslipp (kg/døgn)	Maksimalt døgnutslipp (kg/døgn)	Årlig utslipp (tonn/år)	
	Midlingstid: 1 uke	Midlingstid: 1 uke	Midlingstid: 1 uke	Midlingstid: 1 år	
Tot-P	80	14	24	5,1	d.d.
KOFCr (filtrert)	1050	110	370	40	d.d.
KOFCr (ufiltrert)	4200	550	1700	200	d.d.

Vannforbruk til produksjon skal ikke overskride 1,4 – 2,0 liter/liter melk (BAT-krav).

Utslippet skal i størst mulig grad jevnes ut over døgnet eller deler av døgnet etter nærmere avtale med kommunen. Andre begrensninger settes i avtale om tilknytning til kommunalt avløpsanlegg.

3.2. Utslippsreducerende tiltak

- 1 Grensemelkopsamling skal optimaliseres.
- 2 Forurenset vann skal holdes adskilt fra ikke forurenset vann. Kjølevann skal derfor ikke føres til renseinnretninger eller til spillvannsledning lagt etter separatsystemet. Kondensat som kan bli forurenset bør kontrolleres med instrument tilkoblet alarm eller ventil som sjalter forurenset avløpsstrøm over til spillvannsnett.
- 3 Forbruk av vann skal reduseres så mye som mulig. Rengjøring med vann skal foretas med høytrykksspyling. Slinger skal utstyres med selvlukkende kraner. Vannbesparende vaskesystem og forskylling med små mengder vann bør benyttes.
- 4 Melkerester (myse- og kaseinrester) og grensemelk skal samles opp og bringes til lager, formottak, prosess eller destruksjon. Der det er nødvendig, skal overflomsikringer monteres. Tiltak for å redusere spill må omfatte instruksjon av personale og prosessutvikling.
- 5 Produksjonsrester og avfall av råvarer og tilsatsstoffer skal samles opp og ikke ledes til avløp, slik at organisk stoff i avløpet blir minst mulig. Alle sluk skal utstyres med rister, siler eller oppsamlingskurver.
- 6 Vann skal ikke benyttes der det kan erstattes med andre midler. Ved rengjøring skal mest mulig av fast materiale fjernes ved feiing, skraping e.l. Unødvendige spyleposter og sluk bør utkobles. Utblåsing eller utsuging av stoffrester bør erstatte vannspyling.

3.3. Utledning og rensing

- 1 Forurenset prosessavløp og vaskevann skal behandles i internt renseanlegg før utledning til kommunalt ledningsnett. Bedriftsintern forbehandling skal bestå av:
 - Fordrøyningsbasseng
 - pH-justering
 - Biologisk forbehandling, KMT-reaktorer – 3 bassenger med totalt volum 300 m³.
 - 3 ultrafiltreringsanlegg og ett nanofiltreringsanlegg (for gjenvinning/regenerering av vaskemidler og filtering av vann fra myse)

- 2 Utslippet fra bedriften må reduseres og stabiliseres for å unngå overbelastning og støtbelastning på kommunalt avløpsanlegg. Kapasiteten ved forrenseanlegget skal utvides ved at fordrøyingsbassenget suppleres med en ny tank som settes i drift våren 2007. Samtidig installeres ny oppsamlingstank for grensemelk. Driften av utjammingsbassenget må optimaliseres ved at utpumpingen fra bassenget reguleres bedre.

Behov for ytterligere tiltak skal vurderes og utredes innen 01.01.08, herunder utvidelse av biotrinnet og lokal slamavvanning. Evt. gjennomføring av anleggsmessige tiltak skal skje innen 01.01.09.

- 3 Biologisk forbehandlingsanlegg og evt. fettavskiller må ikke utsettes for hydrauliske støtbelastninger, høye temperaturer (> 25 °C) eller store temperatursvingninger i tilført avløpsvann. Alkaliske og sure væsker skal nøytraliseres til pH 6,5-8,5 før utledning til kommunalt avløpsnett. Øvrig drift av forrenseanlegg og rutiner for utledning til kommunalt nett forutsettes fastsatt i samarbeid og etter avtale med kommunen.

- 4 Etter forrensing skal avløpet ledes til kommunalt avløpsanlegg. Oppstår problemer i renseanlegg, ledningsnett eller i form av luktutslipp, kan det bli satt ytterligere krav om forbehandling av bedriftens avløpsvann.

- 5 Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeavskiller eller tilsvarende rensenhet.

3.4. Utslippssted for prosessavløp

Bedriften skal føre sitt prosessavløp inn på offentlig avløpsnett med utslipp til Glåma i henhold til de krav som stilles for slikt påslipp.

3.5. Kjølevann

Kjølevannet skal føres ut i Glåma på en slik måte at innblandingen i vannmassene blir best mulig og skal ikke medføre temperaturendringer av betydning i resipienten.

Bruk av begroingshindrende midler i kjølevann med utslipp til vann er ikke tillatt.

3.6. Overflatevann

Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet.

3.7. Sanitæravløpsvann

Sanitæravløpsvann tillates sluppet ut sammen med prosessavløpsvann.

4. Utslipp til luft

4.1. Utslippsbegrensninger

Bedriften skal ikke avgi sjenerende lukt til omgivelsene. Det må gjennomføres nødvendige tiltak for å redusere luktulempene som har forekommet overfor omgivelsene.

Det kan brukes inntil 400 kg fyringsolje per time med maksimalt 1,0 % svovel. Bedriften plikter å rette seg etter de til enhver tid gjeldende forskrifter om svovelinnhold i olje.

4.2. Krav til utslippspunkter

Avgassene fra oljebasert fyringsanlegg skal slippes fra eksisterende pipe 15 meter over bakken.

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel lagerområder, områder for lossing/lasting og renseanlegg, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig.

5. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensede sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven, evt. godkjenning fra kommunen⁴

6. Testing og substitusjon av kjemikalier og råstoffer

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, herunder hjelpekjemikalier som vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler m.m.

Kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal være testet med hensyn til nedbrytbarhet, toksisitet og bioakkumulerbarhet. Bare laboratorier som er godkjent i henhold til Good Laboratory Practice (GLP) og/eller akkreditert i henhold til NS-EN/IEC 17025:1999, kan benyttes til uttesting.

Bedriften plikter å etablere et system for substitusjon av kjemikalier og råstoffer. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier og råstoffer som benyttes, og av om alternativer finnes. Så vel skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁵

⁴ Jf Forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider.

⁵ Jf Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

7. Støy

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner, barnehager og rekreasjonsområder skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi (døgnmiddel) ved mest støyutsatte fasade:

L _{den} (hverdager)	L _{den} (søn- og helligdager)	L _{night} (kl. 23-07)	L _{max,fast} (kl. 23-07)
55	45	45	60

Følgende midlingstider for ekvivalentnivå skal legges til grunn ved beregning av L_{den} og L_{night}:

L_{day} (07-19): 12 timer
 L_{evening} (19-23): 4 timer
 L_{night} (23-07): 8 timer

Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

8. Energi

8.1. Energistyringssystem

Bedriften skal ha et system for kontinuerlig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon i anleggene. Energistyringssystemet skal inngå i bedriftens internkontroll, jf pkt. 2.5.

Energistyringssystemet skal være etablert innen 01.09.2007.

8.2. Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Bedriften skal også gjennom tiltak på eget bedriftsområde legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

8.3. Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jfr. pkt 11.2. Energiforbruket skal ikke være høyere enn 0,2-0,3 kWh/liter melk (BAT-krav).

9. Avfall

9.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig, uten urimelige kostnader eller ulemper, å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁶.

⁶ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930.

Avfall som oppstår i bedriften, skal søkes gjenbrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon, eller – for brennbart avfall – søkes utnyttet til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

10. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

10.1. Miljørisikovurdering

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikovurdering av sin virksomhet. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikovurderingen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikovurderingen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

10.2. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikovurderingen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

10.3. Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikovurderingen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år.

10.4. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁷. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

10.5. Rapportering i forhold til krav om beredskap

Bedriften skal rapportere om status for og utviklingen av beredskapen mot akutt forurensning på standardiserte skjemaer som sendes ut årlig av Fylkesmannen. Rapportering skal skje i henhold til SFTs veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.sft.no.

Fylkesmannen forutsetter at bedriften kan legge frem mer utfyllende dokumentasjon, for eksempel ved tilsyn, om bedriftens aktiviteter knyttet til miljørisikoanalysen, de forebyggende tiltakene og beredskapen.

⁷ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

11. Måling og beregning av utslipp. Rapportering til Fylkesmannen

11.1. Måling og beregning av utslipp

Bedriften skal gjennomføre målinger og beregninger av utslipp til luft og vann, samt støy i omgivelsene. Hydraulisk avløpsmengde skal måles kontinuerlig.

Målinger og beregninger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp. De skal omfatte både de komponenter som er uttrykkelig regulert gjennom grenseverdier og andre komponenter som er omfattet av rapporteringsplikten i henhold til SFTs veileder til bedriftenes egenrapportering. Veilederen er lagt ut på www.sft.no.

Målinger og beregninger skal gjennomføres etter et program som skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll. Måle- og beregningsprogrammet skal blant annet beskrive fastlegging av målemetode og prøvetakningsmetode, utvelgelse av måleperioder, samt beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes.

Bedriften skal i forbindelse med utarbeidelse og revidering av måle- og beregningsprogrammet vurdere usikkerheten i målingene, og søke å redusere denne mest mulig.

11.2 Prøvetaking og analyser

Forholdene skal legges til rette for utføring av målinger og uttak av prøver for analyse. Måle- og analyseprogrammet skal gjenspeile et representativt bilde av produksjons- og utslippsforholdene over året. Automatisk prøvetakingsutstyr med mengdestyring skal installeres når det måles.

Prøvetaking og analyse skal utføres etter CEN-standard, Norsk Standard (NS) eller tilsvarende ved laboratorium akkreditert etter NS-EN ISO/IEC 17025:1999, utgave 1, 2000. Dersom slike ikke finnes, kan annen utenlandsk / internasjonal standard benyttes. Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret.

Det skal ordinært tas 12 årlige ukeblandprøver av bedriftens avløpsvann for analyse. Analyser skal foretas av følgende utløpsparametere, standard er angitt for hver parameter:

- Total fosfor (tot-P) NS 4725, utgave 3, 1984
- Biologisk oksygenforbruk (BOF₅) NS-EN 1899-1, utg. 1, 1998
- Kjemisk oksygenforbruk (KOF_{cr}) NS 4748, utgave 2, 1991
- Total nitrogen (tot-N) NS 4743, utgave 2, 1993
- Suspendert stoff (SS) NS 4733, utgave 2, 1983
- Fett (total fettmengde)* (standard ikke utviklet)

* Fett skal analyseres ved en metode som registrerer total mengde fett, også proteinbundet fett. Norsk Matanalyse har akkreditert en gravimetrisk ekstraksjonsmetode som er basert på en modifisert SBR-analyse.

Fylkesmannen fastsetter rutine for utslippskontrollen. Omfang og parametervalg kan endres hvis det er hensiktsmessig. Inntil videre stilles det krav om kontinuerlig prøvetaking, der de ekstraordinære ukeblandprøvene skal analyseres mhp. KOF.

Dersom bedriften bruker eksterne laboratorier / konsulenter for prøvetaking, skal akkrediterte laboratorier / tjenester benyttes der dette er mulig.

11.3. Rapportering til Fylkesmannen

Bedriften skal rapportere innen 1. mars året etter utslippsåret på standardiserte skjemaer som sendes ut av Fylkesmannen. Rapportering skal skje i henhold til SFT s veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.sft.no.

Bedriften skal i forbindelse med rapportering av utslippsdata til Fylkesmannen angi og kommentere usikkerheten i datamaterialet.

12. Overvåking av resipient. Rapportering til Fylkesmannen

Bedriften skal bidra ved resipientovervåking i henhold til fastsatt overvåkingsprogram. Det gis nærmere bestemmelser om dette.

13. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Fylkesmannen på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

14. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen senest 1 måned etter eierskiftet.

15. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Fylkesmannen.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Fylkesmannen kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift⁸. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Fylkesmannen innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

⁸ Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Fylkesmannen i god tid før start er planlagt.

16. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte stoffer, jfr punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Kobber og kobberforbindelser	Cu og Cu-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4' isopropyliden difenol)	TBBPA
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Tetrakloreten	PER
Tensidene:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB
Trikloreten	TRI
Muskxylen (nitromuskforbindelser):	
Muskxylen	
Musketon	
Nonylfenol og nonylfenoletoksilater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksilater	OF, OP, OFE, OPE
Perfluor oktylsulfonat og andre perfluoreerte alkylsulfonater	PFOS, PFAS
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT